

[Kirkeministeren.]

eller uden medvirken af en præst. Usikkerhed med hensyn til den gældende retstilstand og manglende kontrolbestemmelser i lovgivningen har medført, at det undertiden er forekommet, at der er foretaget borgerlig begravelse af folkekirkemedlemmer, uden at det var godtgjort, at den afdøde havde fremsat noget ønske herom.

Endvidere har justitsministeriet som led i bestræbelserne på at aflaste politiet for administrative forretninger over for kirkeministeriet rejst spørgsmål om gennemførelse af et af administrationsrådet fremsat forslag om ændring af ligbrændingslovens § 3, stk. 2, således at kontrollen med, at betingelserne for ligbrænding er opfyldt, i alle tilfælde overføres fra politiet til krematoriebestyrelserne.

På denne baggrund blev der i 1968 nedsat et udvalg med den opgave at overveje spørgsmålet om ændringer i begravelsesloven og ligbrændingsloven. I sin i 1973 afgivne betænkning går udvalget enstemmigt ind for, at bestemmelserne i de pågældende love ændres på de ovennævnte og en række andre punkter og samles i en ny lov om begravelse og ligbrænding i overensstemmelse med et i betænkningen indeholdt lovudkast, hvilket udkast ligger til grund for det foreliggende lovforslag.

Forslaget bygger på det hovedsynspunkt, at der på dette område bør gælde retsregler, der er så enkle og klare, at deres anvendelse i praksis skaber færrest muligt komplikationer. Dette er bl. a. søgt opnået gennem udformning af ensartede regler om betingelserne for ligbrænding og borgerlig begravelse. Efter disse regler skal afdødes ønske være afgørende for, om liget skal begraves eller brændes, og om en præst skal medvirke ved begravelseshandlingen, uden at der stilles særlige krav til ønskets form. Reglerne om borgerlig begravelse gælder såvel medlemmer af folkekirken som medlemmer af andre trossamfund. Hvis afdøde ikke direkte eller indirekte — f.eks. gennem medlemskab af en ligbrændingsforening eller et trossamfund — har tilkendegivet noget ønske, overlades afgørelsen til de pårørende.

Reglernes overholdelse skal ifølge forslaget påses af begravelsesmyndigheden, der i tilfælde, hvor ligbrænding skal finde sted, er henlagt til krematoriebestyrelsen og i

tilfælde af kistebegravelse til sognepræsten på begravelsesstedet eller begravelsesvæsenet, hvor dette er udskilt fra kirkens bestyrelse, således som tilfældet er i København og de større byer.

Anmodning om begravelse eller ligbrænding skal fremsættes over for begravelsesmyndigheden, der på grundlag af anmodningen og de førnævnte regler i hvert enkelt tilfælde afgør, om begravelse eller ligbrænding skal finde sted, og om begravelseshandlingen skal foregå med eller uden medvirken af en præst. Begravelsesmyndighedens afgørelse kan — som noget nyt — indbringes for skifteretten. Det foreslås tillige, at der tillægges skifteretten beføjelse til at træffe afgørelse i tilfælde af uenighed mellem de efterladte angående valg af gravsted, idet der i praksis har vist sig at være behov for, at der kan opnås en juridisk afgørelse af sådanne tvistigheder.

Den anførte ordning indebærer foruden en forbedret kontrol med iagttagelse af reglerne om borgerlig begravelse, at politiet og — i de større byer — præsterne aflastes for administrativt arbejde i forbindelse med ligbrænding og begravelse.

Lovforslaget indeholder ikke regler om, hvem der kan eller skal tage initiativ til iværksættelse af en afdød persons begravelse, idet man er gået ud fra, at det for de fleste fremdeles vil føles både som en ret og som en naturlig pligt at drage omsorg for deres slægtninges og venners begravelse. I de — antageligt også i fremtiden sjældent forekommende — tilfælde, hvor ingen tager initiativ til iværksættelse af en begravelse, skal det ifølge forslaget påhvile kommunen at foretage det fornødne.

Lovforslaget indeholder ej heller regler, der giver præster adgang til at undslå sig for at forrette jordpåkastelse eller foretage anden kirkelig handling, hvor ligbrænding finder sted, idet den nugældende regel herom under hensyn til den i tidens løb skete ændring af den almindelige holdning til ligbrænding må anses for forældet og ifølge derom indhentede oplysninger ej heller ønskes opretholdt af præsterne.

Derimod er der i lovforslaget optaget nogle regler om selve begravelseshandlingen. Dennes forløb skal, hvor en præst i folkekirken skal medvirke, fastlægges af præsten efter forhandling med den, der har begæret